

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. január 7., kedd

Tartalomjegyzék

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a közneveléssel összefüggésben egyes miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 34/2019. (XII. 30.) EMMI rendelethez	388
Végző előterjesztői indokolás az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működéséről szóló 5/2015. (II. 27.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (XII. 30.) PM rendelethez	390

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a közneveléssel összefüggésben egyes miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 34/2019. (XII. 30.) EMMI rendelethez

Az előterjesztő álláspontja szerint a jogszabály indokolásának az Indokolások Tárában való közzététele – a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel – szükséges.

A szabályozás célja a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvényből fakadó, 2020. január 1-jével hatályba lépő miniszteri rendeleti szintű végrehajtási szabályok megalkotása, úgymint:

- a tankötelezettség megkezdésének egy évvel történő elhalasztása, vagyis a 6 éves korban kötelező iskolakezdés főszabálya lép életbe, mely csak indokolt esetben, a Kormány által kijelölt szerv engedélye alapján történhet,
- az óvodai nevelésben való részvétel alóli felmentés. A 2015-ben bevezetett, 3 éves korban kötelező óvodába adás alóli mentesítésre abban az esetben kerül sor, ha a gyermek sajátos körülményei vagy családi helyzete indokolja, továbbá ezt a jegyző helyett a Kormány által kijelölt államigazgatási szerv engedélyezi.

Fontos állami érdek, és az érintett gyermekek, tanulók érdeke is az, hogy azonos elvek mentén férhessenek hozzá a közneveléshez, végezhessék tanulmányaikat. Fontos, hogy a gyermekek az óvodai nevelés során megszerzendő készségeket, majd az iskolai nevelésben az ismeretanyagot akkor kezdjék el elsajátítani, amikor arra érettségüknek fogva készen állnak. Ennek kiemelten fontos terepe az óvoda, amely felkészíti az iskolára, ezért kiemelten lényeges, hogy csak indokolt esetekben lehessen felmentést kapni az óvodába járás kötelezettsége alól. Társadalmi érdek ugyanis az, hogy a gyermekek, tanulók megfelelő szocializációs környezetben, a köznevelés szabályozottan működő rendszerében részesüljenek nevelésben, oktatásban, tankötelezettségüket, amennyiben ennek nincs objektív akadálya, iskolába járással teljesítsék. A tanuló érdekét elsődlegesen az szolgálja, ha nevelésére-oktatására a köznevelési jogszabályok és intézményrendszer biztosította garanciák mellett kerül sor. Ezeket a célokat szolgálja az az új előírás is, hogy az Oktatási Hivatal levelet juttat el minden óvodába járnivaló kötelező korba ért gyermeknek, illetve szüleinek, törvényes képviselőjüknek, annak érdekében, hogy tájékoztatást nyújtson a rájuk vonatkozó jogszabályi előírásokról, hiszen nem az utólagos szankcionálásra törekszünk, hanem arra, hogy mindenki számára a lehető legtöbb segítséget megadjuk az óvodába járás kellő időben történő megkezdéséhez.

A módosítások célja, hogy a köznevelés még inkább képes legyen betölteni rendeltetését, általános műveltség és versenyképes tudás birtokában lévő fiatalokat képezzen.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Nevir.) módosítását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 2020. január 1-jén hatályba lépő rendelkezései indokolják. Tekintettel arra, hogy 2020. január 1-jén megváltozik az óvodai felmentés eljárásrendje, az óvodába járási kötelezettség, az „óvodában maradás” lehetősége, továbbá az ezzel összefüggő határidők, a folyamatban részt vevő szervek, valamint a véleményező kör is módosul, ezáltal szükségessé vált az ezen életviszonyokat szabályozó joghelyek módosítása is. A jelenleg hatályos szabályozás értelmében a jegyző vezeti az óvodai nevelésben részvételre kötelezettek nyilvántartását. A fővárosi és megyei kormányhivatal általános illetékességgel eljáró járási hivatala gondoskodik a tankötelesek nyilvántartásáról, továbbá hivatalból elrendeli és felügyeli a tankötelezettség teljesítését és a szakértői vizsgálatokon való megjelenést. Az Nkt. 2020. január 1-jével hatályba lépő, tankötelezettséget érintő módosuló rendelkezései okán a jövőben az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: OH) gondoskodik nemcsak az óvodai nevelésben részvételre kötelezettek, hanem a tankötelesek nyilvántartásáról is. A gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint általános illetékességgel eljáró járási hivatal került kijelölésre, mint az óvodába járási kötelezettség alól felmentést engedélyező szerv.

A Nevir.-ben mindenütt konzekvensen alkalmazásra kerül az iskolába lépő gyermekkel összefüggésben az értelmi, lelki, szociális és testi fejlettség négyes kritériuma, megerősítve az Nkt.-ban megfogalmazott fogalom-meghatározást, amely szerint: „az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.” [Nkt. 8. § (1) bekezdés]

Mindemellett az elmúlt évek gyakorlatban felmerült jogalkalmazási igényei, tapasztalatai, valamint a kormányhivatalok és egyéb szakmai szervek jelzései alapján, több lényegi ponton is szükségessé vált az egyes köznevelést érintő jogszabályok módosítása.

A kötelező felvételi körzetek kijelölésével kapcsolatos, amelyet a Nevir. 24. § (1) bekezdése szabályoz, az eljárás indulásaként az „október utolsó napja” helyett „október 15-ig” nyújtanak be a települési önkormányzatok a véleményüket. Ennél korábbi időpontot nem lehet meghatározni, hiszen csak így biztosítható az októberi statisztika és a települési önkormányzat adatszolgáltatása közötti összhang. A járási hivatal január 15-e helyett december 1-ig küldené meg tájékoztatását a települési és az érintett nemzetiségi önkormányzatoknak.

A felvételi és mulasztási naplót szükséges kiegészíteni a jogviszony létesítésének időpontjával, tekintettel arra, hogy mivel a felvétel időpontja is eltérő lehet (a gyermekek folyamatos felvétele alapján nem csak a jogszabály által meghatározott beiratkozási időpontban történhet a felvétel), és a jogviszony létesítésének ideje is eltérő lehet gyermekeként (például a 2,5 éves gyermek felvételt nyer az óvodába a jogszabályban megjelölt időpontban, de jogviszonyba csak szeptember 1-je után, a 3. életéve betöltése után kerül), ezért szükséges a Nevir. ezen kiegészítése. A jogviszony létesítésének időpontja tehát azt a dátumot jelöli, amely időponttól a gyermek az adott óvodai ellátást valóban igénybe veheti vagy veszi. A módosítással így egyértelművé válik, hogy a gyermek valóban melyik időponttól jár óvodába (ami a felvétel időpontjával nem azonos).

Amennyiben az óvodai felvételtől szóló határozatban már megjelölésre kerül az óvodai ellátás igénybevételére vonatkozó első nap (azaz a jogviszony kezdetének dátuma), úgy nem szükséges ezt a felvételi és mulasztási naplóban külön jelölni.

Eddig nem jelent meg a jogi szabályozásban az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzéshez (tanfelügyelethez) szorosan kapcsolódó pedagógusi és intézményvezetői önértékelés kötelezettsége. A módosítással a jogszabály szövege egyértelműbb, összhangban van az oktatásért felelős miniszter által jóváhagyott, önértékelésre vonatkozó szakmai anyagokkal és a mindennapi gyakorlattal. Mindemellett kivezetésre kerülnek a jogszabályból olyan szükségtelen megfogalmazások, amelyek nyilvánvalóan következnek a normaszövegből. Így például az OH számára nem kell biztosítani az értékelést, hiszen a felületet az OH működteti. A módosítás révén az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzéshez (tanfelügyelet) kapcsolódó határidők megjelölése egyértelműbbé, pontosabbá válik. A tanfelügyeleti ellenőrzések bevezetésekor használt „összegző szakértői dokumentum” megnevezés „szakértői értékelés”-re történő módosítása pedig alkalmazkodik a már korábban módosult szakmai nyelvezethez, a jelenlegi gyakorlathoz.

A Nevir. módosítása tartalmazza, hogy a kiskorúaknak személyazonosságot igazoló hatósági igazolvánnyal is rendelkezniük kell az óvodába, iskolába történő beiratkozáshoz.

A módosítás pontosítja az egyéni munkarendet megalapozó szakorvosi véleményt kiadó szakorvosok körét, azok a módosítás nyomán csak a gyermeket gondozó, a járó- vagy a fekvőbeteg-ellátásban részt vevő szakorvosok lehetnek. A tervezet előírja és a nevelőtestület rendszeres kötelezettségévé teszi, hogy a tanítási évben a nevelőtestületi értekezleten feldolgozza, elemezze és értékelje, továbbá a pedagógiai munkájába beépítse az adott intézménnyel kapcsolatos országos mérések, értékelések legutolsó, rendelkezésre álló adatait, eredményeit. A nevelőtestület ezeken az eredményeken keresztül is képet kap az iskolában folyó pedagógiai munkáról, továbbá ezáltal is biztosított az országos mérés, értékelés helyi visszacsatolása, és lehetőség van helyi pedagógiai támogatás, korrekció stb. tervezésére. A normaszöveg – a feladat visszatérő jellege miatt – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletből kerül át a Nevir.-be.

A módosítás eredményeképpen, a felnőttoktatásban kijelölt vizsgabiztosok díjazása megközelíti majd a hasonló feladatokat ellátó érettségi elnökök díjazását.

A 15/2013. (II. 26.) EMMI rendeletben az Nkt. tankötelezettség megkezdésével kapcsolatos rendelkezéseihez kötődő kiegészítő végrehajtási szabályok is megjelennek. A főszabályok kormányrendeleti szinten kerülnek szabályozásra,

miniszteri rendeleti szinten annak megjelenítése szükséges, hogy a hatósági eljárásban felkért, szakértői minőségben eljáró szakértői bizottságok milyen intézkedést tegyenek, ha vizsgálatuk során az általános szabályok szerinti (köznevelési joghatásokkal is bíró) szakértői vélemény kiállítása is szükséges, azaz az eljárásban kettős szerepkörben, részben hatósági szakértőként, részben köznevelési szakértői bizottságként jelennek meg. Ezen túlmenően újraszabályozásra került azon eseteknek a köre, amikor az iskolába lépő gyermekek szakértői bizottsági vizsgálata válhat szükségessé.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben az Nkt. rendelkezéseire kötődő kiegészítő végrehajtási szabályok is megjelennek.

Fentiek mellett a tervezet az iskolai sporttevékenységről szóló 16/2004. (V. 18.) OM–GYISM együttes rendelet hatályon kívül helyezésére is javaslatot tesz. Erre azért van szükség, mert az együttes rendelet tartalmilag már kiüresedett, elavulttá vált, továbbá nincs összhangban a jelenleg hatályos jogszabályokkal sem.

Végső előterjesztői indokolás az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működéséről szóló 5/2015. (II. 27.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (XII. 30.) PM rendelethez

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 2020. január 1-jétől hatályos előírásai biztosítják az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszerbe (a továbbiakban: EKAER) tett bejelentés EKAER szám lezárását követő módosítását. A módosításra a törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendelet, tehát az EKAER rendelet szerint módosítható adatok hibás volta esetén van lehetőség, egy alkalommal, az EKAER szám lezárását követő 3 munkanapon belül, az erre a célra rendszeresített elektronikus felületen. A módosítás pótlékfizetési kötelezettséget is eredményez; a pótlék a módosítás bejelentését követő munkanapon esedékes. A törvényi szabályok végrehajtása érdekében az EKAER rendeletben szükséges szabályozni az EKAER szám állami adó- és vámhatóság általi lezárását, meghatározni azokat az adatokat, amelyek a lezárást követően módosíthatóak, továbbá a pótlék megállapítását.

Az előterjesztéssel összefüggésben az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (1) bekezdés b) pontja alapján közzétételre kerül.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény alapján, rendeleti szinten szükséges meghatározni azokat a bejelentett adatokat, amelyek az EKAER szám lezárását követően is módosíthatóak.

Eszerint a következő adatokat lehet az EKAER szám lezárását követően módosítani:

- az egyes termékmegnevezésekhez (tételhez) tartozó bruttó tömeg kg-ban,
- kockázatos termék esetében, ha a termék közúti fuvarozásának indoka termékbeszerzés vagy termékértékesítés, az egyes termékmegnevezésekhez (tételhez) tartozó adó nélküli ellenérték, egyéb célú közúti fuvarozás esetén az egyes termékmegnevezésekhez (tételhez) tartozó adó nélküli beszerzési ár vagy az ahhoz hasonló termék adó nélküli beszerzési ára, ilyen ár hiányában pedig az adó nélküli előállítási érték,
- a termék közúti fuvarozásához használt gépjármű forgalmi rendszáma, az Európai Unió más tagállamából belföldre irányuló fuvarozás esetén legalább azon gépjármű(vek) forgalmi rendszáma(i), amellyel a belföldi útszakaszon történik a fuvarozás.

Az Art. alapján a bejelentés EKAER szám lezárását követő módosítása esetén a bejelentő – az Art. 113/A. § (4) bekezdése szerinti – pótlék megfizetésére köteles, amely a bejelentést követő munkanapon esedékes, amelyhez kapcsolódóan rendeleti szinten szükséges előírni az állami adó- és vámhatóság részére, hogy a bejelentés módosításának nyilvántartásba vételével egyidejűleg intézkedjen a pótlék megállapításáról.

Az Art. 2020. január 1-jétől hatályos előírásai lehetővé teszik a bejelentés EKAER szám lezárását követő módosítását az EKAER online felületén keresztül. A törvényi szabályok végrehajtása érdekében a rendelet meghatározza azt

az időpontot, amikor az EKAER számot le kell zárni. Eszerint a termék fuvarozására használt gépjármű kirakodási (átvételi) címre érkezésének időpontjának, több belföldi kirakodási (átvételi) cím esetén a sorban utolsó kirakodási (átvételi) címre érkezésének időpontjának bejelentését követően haladéktalanul le kell zárni az EKAER számot.

Az Art. 2020. január 1-jétől hatályos előírásaihoz kapcsolódóan, a megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működéséről szóló 5/2015. (II. 27.) NGM rendelet (a továbbiakban: EKAER rendelet) módosításáról szóló tervezet – a törvényi szabályozással összhangban – egy olyan átmeneti rendelkezést fűz az EKAER szám módosítási lehetőségét biztosító előírásokhoz, ami alapján első alkalommal a 2020. március 1-jét követően teljesített bejelentéseket lehet módosítani. Megjegyzem, hogy a felkészülési idő a technikai feltételek biztosítása érdekében szükséges.

A rendelet szabályozási körét az Art. EKAER-re vonatkozó előírásai és a rendelet megalkotására felhatalmazó rendelkezései határozzák meg, amelyhez képest a rendeletben szükségtelen a hatályra vonatkozóan külön rendelkezni, különös tekintettel a jogalkotásról szóló törvény előírásaira, amely nem írja elő a tárgyi hatály külön megjelölését. A rendelet hatálya annak tartalma alapján egyértelműen azonosítható, így arról szükségtelen külön rendelkezni.

Az EKAER rendelet hatálybalépése a törvényi szintű szabályok 2020. január 1-jei hatálybalépéséhez igazodik.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokzlony.hu> honlapon érhető el.